

1. Ångelsbergs samhälle

växte upp som en järnvägsknut under senare delen av 1800-talet. Fram till 1950-talet var Ångelsberg en populär semesterort med många pensionat.

2. Stationshuset

ritades av arkitekten Erik Lallerstedt och invigdes 1900 när den sista etappen av järnvägen fullbordades.

3. Oljeraffinaderiet på Oljeön

byggdes 1875. Där tillverkades lysfotogen, maskin- och vagnsoljor, paraffin, lädersmörja m.m. Fabriken stängdes 1927 och är idag museum – världens äldsta bevarade raffinaderi.

4. Ulvaklev

ritades av arkitekten Isak Gustaf Clason och stod färdigt 1886. Det praktfulla huset i nyrenässansstil blev bostad åt chefen för oljefabriken.

5. Furutorp

byggt 1898, var under 1900-talets första hälft ett populärt pensionat. Under senare år har det varit café.

6. Godtemplarhuset

var ända till 1970-talet ortens kulturcentrum med bibliotek, biograf – och teaterlokal, café m.m.

7. Elimkapellet

byggdes 1919 av Ångelsbergs Baptistförsamling.

8. Hvilan

är en villa från 1891 som även den ritades av Isak Gustaf Clason. Konstnären Arvid Mauritz Lindström, en av "Ångelsbergsmålarna" lät bygga huset.

9. Fiskodlingen

anlades av Engelsbergs bruk i början av 1900-talet. Där odlades regnbågsforell för första gången i vårt land. Fiskodlingen kom till för att ge arbetstillfällen. Föreståndarens bostad finns kvar.

Idag är det igenvuxna området en samlingsplats för många spännande fågelarter.

10. Stabäcks hytta

ser man rester av på Sägholmen. Denna bergsmanshytta blåstes ned 1752.

11. Englikbennings smedja

eller Nedre Hammaren ligger på Sägholmen och är den äldsta smedjan i bygden. Den var i bruk under 300 år från slutet av 1500-talet och hade två härdar samt stångjärnshammare.

12. Brygg- och bagarstugan

från 1800-talets början är en av de få bevarade kvinnliga arbetsplatserna.

13. Brandstationen

som också hade telefon finns kvar men slangtornet är rivet. Uppförd i slutet av 1800-talet.

14. Engelsbergs bruk

finns sedan 1993 på UNESCO:s världsarvslista. Englika, troligen den första bergsmannen här, anlade en hytta och gav den sitt namn, Englikbenning, som så småningom blev Ångelsberg. Englika var farfar till frihetshjälten Engelbrekt.

På 1680-talet omvandlades Englikbenning till bruk. Det Engelsbergs bruk vi ser idag är huvudsakligen från 1700- och 1800-talen.

15. Mekaniska verkstaden

från 1917 var lancashiresmedja och valsverk och var i drift ett tiotal år. Idag ägs verkstaden av AB Engelsbergs Ventiler, bygdens enda industri.

16. Brukskontoret

flyttades till denna plats 1916 från Dala-Floda. Den nye ägaren, generalkonsuln Axel A:xson Johnson, behövde ett större kontor än det tidigare från 1800-talets början.

17. Krogen

eller Dagkarlsbyggnaden är en snart tvåhundraårig byggnad som, förutom bostad åt arbetare, även en tid varit krog.

18. Smedjan

invid herrgården, Herrsmedjan, byggdes om i mitten av 1800-talet. Där har funnits en smedja ända sedan 1600-talets början.

19. Herrgården

är från mitten av 1700-talet. Den första herrgården brann. Den östra flygeln, Engelbrektsflygeln, är från 1600-talet och den västra byggdes på 1780-talet.

De vackra runda slaggstenstornen uppfördes också på 1780-talet. Det västra var lusthus, medan det östra var avträde.

20. Kolbottnar

finns det mängder av i skogarna runt bruket. De är från den tiden när masugnen var i drift och slukade oerhörda volymer träkol.

21. Masugnen

är en av de få bevarade mulltimmerhyttorna i vårt land. Rostugnen är från 1880-talet. Här rostades malmen med het masugnsgas innan den krossades och fraktades upp till masugnskransen.

22. Stabäcks stall

den vackra slaggstensbyggnaden på höjden väster om hyttan hyste en gång brukets hästar. Stallet är troligen uppfört under andra halvan av 1800-talet.

Engelsbergs bruk och Oljeön visas under helger i maj, juni samt dagligen från mid-sommar till september.

Grupper är välkomna att ringa Fagersta Turism 0223-131 00 under hela året. Promenadstigar finns i området. Följ den kraftiga markeringen på detaljkartan över Ängelsberg.

Engelsbergs bruk ingår i Ekomuseum Bergslagen – sju kommuner i samverkan i Dalarna och Västmanland. För mer information, kontakta:

Ekomuseum Bergslagen

Kyrkogatan 2
777 30 Smedjebacken
0240-66 30 82

Fagersta Turism

737 80 Fagersta
0223-131 00

Vandring runt Engelsbergs bruk

EKOMUSEUM BERGSLAGEN